

قسمت بیستم

سرمایه‌داری که گریبانگیر تمامی جوامع تحت سلطه قدرت‌های سرمایه‌داری است بتوفیق خداوند متعال ادامه می‌دهیم:

سیستم سرمایه‌داری - چنانکه پیش‌از این گفته شد - از آنجا که بر اساس مادیت و سودجویی و سلطه طلبی استوار گردید ما ست برای دوام بقا و حیات خود و در جهت بدست آوردن منافع هرچه افزون‌تر پیش از هر چیز در صدد بر می‌آید تا با کمک دولت‌های بزرگ و قدرتمند، کشورهای کوچک و عقب‌مانده‌ای را پیدا کند که یوغ استعمار سرمایه‌داری را برگردن آن بنهد تا اینکه آن کشور میدان ناخت و تاز قدرت‌های استعماری و استعماری و بازار مصرفی برای مصنوعات و محصولات آنها باشد.

در این میان عموماً مشکلات و مصائبی نیز رخ می‌دهد که می‌توان آنها را نیز تحت تقسیم‌بندی‌های متمایزی بیان کرد. یکی از نخستین مصائبی که در این مورد رخ می‌دهد بروز جنگ بین قدرت‌های بزرگ‌مخاطر بدست آوردن میدان سلطه‌گری و تصاحب منابع طبیعی و بازار مصرف است. تاریخ نشان می‌دهد که در قرن‌های اخیر، یعنی در دوران پیدایش قدرت‌های بزرگ استعمارگر و گسترش نفوذ و سلطه آنها در جهان، همواره برای استقرار تسلط بر دیگران و حفظ و دوام و توسعه آن بین قدرت‌های بزرگ، رقابتها و درگیری‌های خونینی ایجاد شده است.

تاریخ قرن ما هرگز جنگ جهانی اول و دوم را که از فکر سلطه‌طلبی و سرمایه‌داری سرچشمه گرفت فراموش نمی‌کند.

جنگ جهانی اول که از قلب اروپا زبانه کشید به هستی ۱۰ میلیون نفر سرباز خاتمه داد و ۲۲ میلیون نفر ناقص‌الاعضا و فلج باقی گذارد و ضمناً در طی آن نیزه ۱۰ میلیون

اقتصاد
استعمار

مفاسد سیستم سرمایه‌داری

شوریه‌شکاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

در قسمت‌های پیشین این سلسله گفتارها به بحث در پیرامون مفاسدی که اقتصاد سرمایه‌داری در کشورهای تحت سلطه خود به بار می‌آورد پرداختیم و در این زمینه، تعدادی از مفاسد گوناگون ناشی از این سیستم را فهرست‌وار نام بردیم و آنچه از مفاسد سرمایه‌داری را که در خور توضیح در این مجله وزن بر شمرده‌یم عبارت است از:

- ۱- ایجاد اختلاف فاحش طبقاتی
- ۲- رواج ظلم و بیدادگری.
- ۳- شیوع فساد و فحشا.
- ۴- ایجاد سلطه استعمار.

و اکنون بحث خود را در باره موضوع دیگری از مفاسدهای ناشی از سیستم اقتصاد

آیت‌الله حسین نوری

چه کارهای مثبت و ثمربخش و مفیدی را می توان انجام داد و چگونه با آن میتوان فقر و بدبختی و بیسوادی و گرسنگی و انواع محرومیت های انسانی را ریشه کن ساخت به این گزارش هم توجه کنید:

" وحشتناکترین چیزهایی که تاکنون خوانده اید "

مرکز علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد (یونسکو) در پاریس در بولتن شماره ۴۴۷ مورخ ۳۰ اکتبر ۱۹۶۴ (۸ آبانماه ۱۳۴۳) خود اعلام کرده است:

هزینه ساختن یک هواپیمای افکن از نوع پروتوتیپ مطابق با حقوق ۲۵۰/۰۰۰ نفر آموزگار در یکسال تمام است، همچنین هزینه این بمب افکن مساری است ساختن ۳۰ دانشکده علوم که در هر کدام از آنها یک هزار دانشجو به تحصیل مشغول باشند، همچنین هزینه ساختن یک بمب افکن معادل است با ساختن ۷۵ بیمارستان که هر کدام یکصد تخت خواب داشته و کاملاً مجهز و آماده باشند.

برای ساختن یک هواپیمای شکاری ما فوق صوت هزینه ای لازم است که با آن می توان ۶۰۰/۰۰۰ خانه آپارتمان بنا نمود.

امروز در هر ساعت از هر شبانه روز ۱۴/۰۰۰/۰۰۰ دلار که معادل یک میلیارد و یکصد میلیون ریال است در دنیا خرج تسلیحات می گردد در حالی که بسیاری از ملت ها در دنیا فاقد مسکن، بیمارستان،

بریتانیای کبیر ۱۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ دلار.

روسیه شوروی ۱۹۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ دلار.

آلمان ۲۷۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ دلار.

ایتالیا ۹۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ دلار.

ژاپن ۵۶/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ دلار.

وقتی این ارقام را با ارقام کوچکتري که از طرف سایر دول دنیا بمصرف جنگ رسیده است جمع می کنیم می بینیم معادل ۱/۱۵۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ دلار خرج جنگ جهانی دوم شده است.

این ارقام فقط مربوط به مخارج بولوی است که در آنه می توان بوسیله کار و صرفه جوئی جای آنرا پر کرد. ولیکن آنچه جبران ناپذیر است مقادیر بسیار هنگفتی مواد اولیه مانند آهن و نفت و قند و شکر و همچنین تلفات سهمگین نفوس انسانی است که در این جنگ ضایع گردیده است.

از اینها گذشته خسارات جبران ناپذیر دیگری به عالم بشریت وارد آمده که احصا و شمارش آنها از حوزه امکان خارج میباشد و آن تلفات روحی و فربه های اخلاقی ای است که به "انسان" خورده و حیثیت و شخصیت بشری او را جریحه دار ساخته است (۱)

در اینجا برای اینکه بدانیم با این هزینه های سنگین که در راه جنگهایی که از سلسله طللی و سودجویی و فکر استکباری و استعماری سرچشمه می گیرد مصروف می گردد

نفر مفقود الاثر گردیدند و ۳۰ میلیون زخمی بجا گذاشت. شهرها و روستاهایی ویران گردید و بالاخره هزینه آن به ۴۰۰ میلیارد دلار بالغ گردید!

مخارج و خسارات جنگ دوم جهانی باندازه ای سنگین است که با هیچ رقمی نمی توان همه خسارات سهمگین جانی و مالی این جنگ هولناک را ترسیم نمود:

تلفات جانی آمریکا در این جنگ ۱/۰۶۸/۱۹۴ نفر.

تلفات جانی آلمان ۳/۷۵۰/۰۰۰ نفر

تلفات جانی شوروی ۳/۰۰۰/۰۰۰ نفر

تلفات جانی ژاپن ۱/۵۰۰/۰۰۰ نفر.

و بالاخره از همه کمتر در این جنگ تلفات انگلیسیها بود که به ۴۰۰/۰۰۰ نفر رسید، و نیز در حدود ۱۲ میلیون نفر تلفات مردم کشورهای درگیر و جنگجویان غیر نظامی و سازمانهای دفاع پنهانی بود که بوسیله

بمبارانهای هوایی یا کشتارهای دسته جمعی از میان رفتند، بنابراین مجموع تلفات جانی جبهه های جنگ به ۲۲ میلیون نفر بالغ گردید.

علاوه بر کشته شدگان جبهه ها نزدیک به ۲۵ میلیون نفر در این جنگ آسیب جانی دیدند و چندین میلیون نفر نیز در اروپا و خاور دور آواره شدند بنا بر این اگر کلیه تلفات و آسیب دیدگان جنگ جهانی دوم یعنی کشته شدگان و زخمی ها و مفقود شدگان و آواره گانرا حساب کنیم مجموع آن تقریباً به رقم ۶۵/۰۰۰/۰۰۰ نفر بالغ خواهد شد!!

مخارج این جنگ نیز مانند تعداد تلفات آن سرسام آور بوده و ارقام مربوط به آن بحساب میلیارد سنجیده می شود:

آمریکا ۳۴۱/۴۹۱/۰۰۰/۰۰۰ دلار.

مدرسه، آزمایشگاه و وسائل کشاورزی و خلاصه وسیله رفاه و ادامه زندگی هستند.

این ارقام مربوط به ۱۸ سال قبل است و از آن تاریخ تا کنون هزینه تسلیحات بطور تصاعدی بالا رفته است. نمونه‌های از هزینه‌های سنگین تسلیحات در سال گذشته را یادآور می‌شویم:

بر اساس گزارش مؤسسه بین‌المللی تحقیقات صلح استکهلم، در سال گذشته آمریکا ۱۳۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ دلار و شوروی ۱۱۸/۸۰۰/۰۰۰/۰۰۰ دلار صرف تسلیحات کرده‌اند.

فرانسه در سال گذشته مبلغ ۲۲۲۵۰ میلیون دلار صرف خرید تسلیحاتی کرده که نسبت به سال قبل ۱۸۴۷۰ میلیون دلار افزایش داشت.

سال گذشته در خاورمیانه جمعاً ۴۲ میلیارد دلار صرف خرید تسلیحات شده است که نسبت به سال ۱۹۷۵، ۲۱٪ افزایش داشته است. در صورتی که با هزینه ساختمان یک دستگاه طیاره اینهمه خدمت به بشر می‌توان کرد فکر کنید با هزاران هزار هواپیماهای

جنگی که ساخته و در انبارهای خود برای روز جنگ نگاه داشته‌اند چه خدمتی بشریت می‌توان انجام داد!

فکر کنید یک بمب کوچک اتمی چقدر هزینه برمی‌دارد که ساختمان یک طیاره در مقابل آن همانند یک بازچه، مقوائی است این دولت‌ها برای ساختمان هواپیماهای نظامی و بمب‌های اتمی و غیر اتمی و سایر تسلیحات خود چه هزینه‌هایی متحمل می‌شوند جائیکه هزینه تسلیحات در هر ساعت بالغ بر یک هزار و یکصد میلیون ریال شود فکر کنید در یکروز و یک هفته و یک ماه و یکسال چقدر خواهد شد.

بهمین مناسبت به این آمار توجه کنید:

"با پول ۱۳۰ هواپیما بیسوادان را در جهان ریشه‌کن می‌شود"

مدیر کل سازمان فرهنگی یونسکو در حضور عده‌ای از شخصیت‌های مهم بین‌المللی که بمنظور مطالعه در باره راه‌های از بین بردن بیسوادان در دنیا تشکیل جلسه دادند اظهار داشت: در حال حاضر نیمی از سال‌مندان دنیا که تعداد آنها بیش از

بیسوادی بوده و از خواندن و نوشتن اطلاعی ندارند.

به عقیده کارشناسان یونسکو با خرج ۱/۸۰۰/۰۰۰/۰۰۰ دلار می‌توان حد اقل ۵۰٪ از بیسوادان دنیا را با سواد آشنا ساخت و این مبلغ در حدود پنج دهم درصد از بودجه کل کشورهای توسعه نیافته می‌باشد.

قیمت یک هواپیما ۱۴ جنگنده ساخت آمریکا ۱/۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰ دلار است و بدین ترتیب با بهای ۱۳۰ هواپیما از نوع اف ۱۴ می‌توان دنیا را با سواد کرد.

این ارقام را نیز با این عنوان بخوانید: "جنگ ویتنام یکی از وحشیانه‌ترین جنگهای تاریخ بشریت است"

اونانت دبیر کل سابق سازمان ملل متحد

" جنگ وینام " را یکی از وحشیانه ترین جنگهای تاریخ بشریت نامید .
 ۲۰ سال است که یک کشور آباد و زرخیز که جمعیت آن متجاوز از ۳۰ میلیون نفر است در آتش یک جنگ دائم و بیسابقه می سوزد ، نسل جوان این کشور هرگز روی صلح و آرامش بخود ندیده و در آغوش جنگ چشم به دنیا گشوده و همواره ناظر مناظر غم انگیز و رقت بار جنگ بوده است .
 این جنگ تا کنون میلیونها نفر کشته و مجروح داشته است .

تنها کشور آمریکا ۸۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ (هشتاد میلیارد) دلار برای این جنگ خرج کرده است . در حالیکه با این هزینه سر - سام آور همه ساله می توان بیش از صد هزار بیمارستان مجهز ، یک میلیون مدرسه و شش هزار سد بزرگ احداث کرد و این مبلغ معادل بیش از ۵۰ سال بودجه کشور ما و برابر با مخارج متوسط سالانه یک ششم تمام مردم دنیا است .

نکته قابل توجه اینکه هزینه های هنگفت و باور نکردنی در جهانی بهدر می رود که طبق آمارهای موجود یک سوم جمعیت آن در حال گرسنگی بسر می برند . و با انواع مشکلات و گرفتاریها دست بگریبان هستند (۲) هنگامی که برای بدست آوردن کشورهای مستعمره و تصاحب بازار مصرف و تسخیر اقتصاد و در اختیار گرفتن مواد خام و منابع و ذخائر طبیعی آنها بین دول بزرگ و قدرتمند رقابت و نزاع در می گیرد سرانجام مرحله ای فرا می رسد که برای تعیین تکلیف نهائی ، اینگونه دولت های سودجو و زیاد طلب جنگ و کشتار را به عنوان آخرین راه حل ، انتخاب می کنند . بنابراین یکی از مشخص ترین عواقب و تبعات استعمار که خود

از سیستم سرمایه داری ناشی می شود ، بروز اختلاف بین غارتگران و درگیری جنگ و کشتار بر سر تقسیم غنائمی است که هیچ کدام از آن قدرتهای درگیر سهم و حقی در آن ندارند و تنها با اتکا به زور خود ، روی آن جنگ انداخته اند .
 اما نکته جالب این است که اغلب گرچه ظاهراً جنگ در بین قدرتهای بزرگ درگیر شده و کشورهای کوچک در آن نقش و دخالت ندارند ولی تمامی خسارات و زیانهای ناشی از آن ، دامنگیر همین کشورهای کوچک و ملل تحت ستم آنها می شود زیرا همیشه در چنین مواردی آنچه در پایان کار بیش می آید ، جز این نیست که ؛ با یکی از قدرتهای بزرگ درگیر جنگ بر دیگری بمبار می شود و کشور مستعمره را تحت سلطه خود قرار می دهد و

چندین برابر می کنند و محصولات و تولیدات - نشان را به چندین برابر قیمت به مردم آن کشور می فروشند ، و در یک کلام ، در مدتی کوتاه ، چند برابر خسارتی که در جنگ متحمل شده اند از حلقوم ضعیف همان کشور مستعمره بدست می آورند ، یعنی ملت های تحت ستم حتی مجبورند خسارت جنگی را هم که در آن هیچگونه نقشی و دخالتی نداشته اند به عهده بگیرند .

این بود شرح مختصری از برخی از جنگ های هائی که دولت های سلطه جو و ایسادی سرمایه داری برای تصاحب منابع و ذخائر و تصرف بازارهای مصرف بوجود می آورند و اما شرح بیشتر ایجاد جنگ های تحمیلی و ناخواسته در بین کشورهای کوچک که یکی از حیوانی ترین و خونخوارانه ترین سبایع

تنها ۱٪ هزینه های نظامی جهان کافی خواهد بود که تمام کودکان گرسنه دنیا را تغذیه کند .

دنیای سرمایه داری و وسیله بسیار مهمی برای فروش سلاحهای مخرب و قتالی است که آنها می سازند بتوفیق خداوند بزرگ به مقاله بعد موقوف می گردد . **ادامه دارد**

با پس از مدتی جنگ و خونریزی بی منطق ، قدرتهای درگیر جنگ تحت تاثیر جریانهای سیاسی روز و اوضاع حاکم بر جهان بمصلحت می بینند که دست از ادامه جنگ بردارند و در عوض ، کشور مستعمره و منابع و ذخائر و بازار مصرف آن را بین خود تقسیم کنند و هر کدام بر قسمتی از آن نفوذ و تسلط داشته باشند .

در هر حال پایان کار برای کشور ضعیف تنها این است که تحت سلطه قرار گیرد ، و قدرت با قدرتهائی که در پایان یک سلسله جنگ و خونریزی بر آن کشور کوچک مسلط می شوند تمامی خسارات و زیانهای ناشی از جنگ را نیز بحساب مردم تحت ستم آن کشور می گذارند ، بدینسان پس از استقرار سلطه خود برای جبران خسارتشان غارت و چپاول خود را

۱ - اسان در تکابوی تمدن ص ۵۶۲ .
 ۲ - این ارقام چنانکه گفته شد مربوط به چندین سال قبل است ولی اگر امروز به هزینه های شگفت انگیز تسلیحاتی بنگریم می بینیم ، تنها آمریکا در سال ۱۹۸۲ ، ۲۲۶ میلیارد دلار از بودجه کشور را به هزینه های نظامی اختصاص داده است . این هزینه های سرسام آور که اکثراً صرف تسلیحات اتمی می شود ، در حالی که مردم جهان تحمل می شود که هر سال ۳۰ تا ۴۰ میلیون نفر از گرسنگی جان می سپارند و تنها ۱۰٪ هزینه های نظامی جهان کافی خواهد بود که تمام کودکان گرسنه جهان را تغذیه کند . بر اساس آمار سازمان ملل ، هزینه های نظامی جهان ۱۵۰ در صد بیشتر از هزینه های است که صرف بهداشت و درمان مردم می شود .